

...and that government of the people, by the people, for the people, shall not perish from the earth."

—Abraham Lincoln

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN
CATHOLIC PRESS SOCIETY
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telephone Canal 8010-8011

The most influential Lithuanian Daily in America

No. 228

3c a Copy

Chicago, Ill., Trečiadienis, Rugsėjo (Sept.) 30 d., 1942

Kaina 3c

Vol. XXVI

PACIFIKE IŠ NAUJO JAPONAI PLIEKIAMI

Priešui dideli nuostoliai sukelta Solomon ir Aleutian salose

Matyt, sąjungininkų ofensyva bus
ir toliau visu smarkumu vykdoma

WASHINGTON, rugs. 29. — Laivyno departamentas paskelbė, kad U. S. armijos, laivyno ir marnų korpuso lakūnai Solomon ir Aleutian salose paskutinėmis penkios dienos išlaikė gausingą japonų oro jėgą, sunaikinę 49 priešų lėktuvus. Be to apdaužyta penki japonų laivai, kurių vienas, matyt, nuskendo. Nė vienas amerikiečių lėktuvas nenukentėjo.

Be to, laivyno departamentas praneša, kad U. S. karo jėgų vadai—laivyno viršininkas adm. Nimitz, armijos oro jėgų viršininkas leit. gen. Arnold ir sąjungininkų laivyno pietiniam Pacifike viršininkas viceadm. Ghormley turi pasitarimus kažkur Pacifike.

Šie vadai bendrai pasveikino maj. generolą A. A. Vandergrift, marnų korpuso vadą, kurio pastangomis marnai rugsėjo 27 ir 28 d. sunaikino 33 japonų lėktuvus Guadalcanal (Solomon) srityje ir savo nę vieno lėktuvo neprarado. Tarp sunaikintų japonų lėktuvų buvo 23 bombonešiai, o kiti koviniai. Kitus japonų lėktuvus numušė armijos ir laivyno lakūnai.

Amerikiečiai lakūnai su kanadiečiais atakavo Kiska salą, Aleutians, praeitą penktadienį. Tenai vienas priešas laivas padegtas, 7 lėktuvai sunaikinti ir apie 150 japonų nukauta jų įsitvirtinimuose. Iš vakaro, ty. ketvirtadienį, amerikiečiai lakūnai puolė Kiska salą. Atakavo priešų įsitvirtinimus. Bet apie priešų nuostolius nieko nepatirta.

Nužudė už 35 centus

Pranešama iš Princeton, Ind., kad Hunt, 50 metų senis, žvejis, rugsėjo 27 dieną vakare nušovė Mrs. Goldie Moore Gilam, 32 m., iš Mount Carmel, Ill.

Hunt vis kalbėjo, kad jis Moore Gilam nušausias už 35 centus, o ji manė, kad senis juokauja. Bet pasirodė, kad tai nebuvo juokai. Ir jis pats nusižudė. Tai yra ne koks reiškinys, kuris mums sukelia pasigailėjimą ir pasipiktinimą tokiais įvykiais. Jau per daug nebevertinama žmogaus gyvybė.

GEN. MacARTHUR STOVYKLA, Australija, rugs. 29.—Išleistam karo komunikate pažymima, kad sąjungininkų kariuomenė ėmėsi iniciatyvos prieš japonus Owen Stanley kalnuose, N. Gvinejoje, ir daro pažangą.

Kovos vyksta kalnų antšlaitėse už 32 mylių nuo sąjungininkų bazės Port Moresby, kurią japonai pasišovė paimti, bet prieš porą savaičių buvo sulauktyti minėtuose kalnuose ir antšlaitėse.

Sąjungininkų lakūnai podraug atakuoja japonų bazę Buna, pietrytinėje N. Gvinejos pakrantėje. Japonai per tą bazę savo kariuomenei karo reikmenis pristato.

Anksčiau keletą kartų Buna bazė buvo atakuojama ir buvo sukelti ten dideli gaisrai.

Rusijon siunčiama gazolino valykla

WASHINGTON, rugs. 29.—Išdo. departamento sekretorius Morgenthau pranešė, kad vyriausybė, remiantis "lend-lease" programa, Sov. Rusijon siunčia vieną pilnai įrengtą gazolino rafineriją (valytuvę), kuri sovietams labai reikalinga.

Brazilijoje žuvo 15 žmonių per lėktuvo katastrofą

Pietų Brazilijoje rugsėjo 28 dieną ištiko nelaimė keleivinį lėktuvą, per kurio katastrofą žuvo penkiolika žmonių, jų tarpe du Amerikos piliečiai ir keturi lėktuvo igulos nariai.

U. S. TURĖS 4,000 AKTYVIŲ KAPELIONŲ

WASHINGTON.—Šių metų gale J. A. Valstybių karo tarnyboje bus apie 4,000 kapelionų, reprezentuojančių visus tikėjimus.

Tas iškeliama aikštėn armijos ir laivyno komiteto išleistu nauju pamfletu, skiriamu nekarinėms organizacijoms, kurios kooperuoja su armijos specialės tarnybos divizija numatytais aktyvumais tarnybos vyrų gerovei ir rekreacijai.

Pamflete, kuris pavadintas "Services for American Soldier," plačiai išdėstyta programa kareivių gerovei,

KNOX LANKO PANAMĄ

Secretary of the Navy Frank Knox (kairėje) susitinka su Ričardu Adolfu de la Guardia, Panamos prezidentu, lankant Panamą ir kanalo zoną. Vidury ambasadorius Edwin C. Wilson.

Naciai atmušami Ržovo fronte, bet jie įsigali Stalingrade

Praneša, kad Voronežo šone
vokiečiai stiprina savo pozicijas

MASKVA, rugs. 29.—Pranešta, kad rusų sukelta ofensyva Ržovo šiaurvakaruose išmūšė vokiečius iš Volgos upės pakrančių.

Be to sovietų kariuomenė Stalingrado šiaurvakaruose sekmingai veikia prieš vokiečių kairįjį sparną tarp Volgos ir Dono upės alkūnės (užsisukimo). Tuo būdu bandoma palengvinti Stalingrado miestui.

Sovietų karo vadovybė pripažįsta, kad pačiam Stalingrado mieste ir toliau vyksta žūbtūtinės kovos ir ten vokiečiai įsigali.

Be to, vokiečiai miesto link veržiasi iš šiaurvakarinio šono. Tenai jie užėmė kai kurias aukštumas ir apnyko darbininkų gyvenamąją miesto dalį.

rekreacijai ir apšvietai jų laisvuojų nuo tarnybos laikų.

Kapelionų viršininkas mons. William R. Arnold pareiškė, kad yra autorizuota kapelionų viršininkui turėti vėliavą. Ši emblema bus tam siai mėlyna ir jos dugne baltas kryžius ir balta žvaigždė.

Taip pat numatyta visiems kapelionams parūpinti tarnybos juostą (scarf), kaip tai turi britų ir Kanados armijų kapelionai. Kapelionų viršininko ofisas to ženklo klausimą dar neapsvarstė.

Anot apturimų žinių, vokiečiai turi didelius nuostolius. Nukautųjų skaičius kasdien didėja ne šimtais, bet tūkstančiais. Ržovo fronte apie pustrčio tūkstančio vokiečių nukauta.

Kaukazo fronte vokiečiai visur rusų kontratakoms su laikomi.

Krāsnaža Zvezda praneša, kad Voronežo fronte vokiečiai įtvirtina savo pozicijas.

Lavalis bijo prancūzų sukilimų

BERNAS, Šveicarija, rugs. 29.—Iš Paryžiaus gauta žinių, kad Vichy vyriausybės premjeras Lavalis leidžia na ciams pasirinkti vieną iš dviejų: arba palaikyti jį, Lavalį, vyriausybės viršūnę, arba drafto keliu prancūzų darbininkus siųsti Vokietijon darbams ir dėl to sulaukti prancūzų maištų prieš jo vyriausybę.

Naciai reikalauja 120,000 prancūzų darbininkų.

Italai pašaukti į savo konsulatus

VICHY, rugs. 29.—Okupuotos Prancūzijos daly visi italai 21 iki 33 metų amžiaus pakviesti į italų konsulatus ir pristatyti karo tarnybos turimus raštus.

LONDONAS.—Gauta žinių, kad Hitleris keičia savo generolus Rusijos fronte.

Siūlo užšaldyti visus darbininkus

WASHINGTON, rugs. 29.—Paul V. McNutt, karinės vyrų jėgos komisijos pirmininkas, kongreso žemesniųjų rūmų žemės ūkio reikalų komitetui pasiūlė autorizuoti vyriausybę, kad ji kontroliuotų darbininkus, juos skirdama darbams, kur jie būtina reikalingi.

McNutt nori, kad darbininkai būtų "užšaldyti" ne tik karo gamyboje, bet ir farmose. Jis kelia obalsį: "dirbk žemę, arba kovok." Anot jo, kas nenori dirbti farmose, arba karo pramonės, tas turi eiti kareiviauti. Be autoritetų leidimo darbininkai neturi kilnoti iš vietų, į kitas—ieškoti pelningesnio darbo.

Farmų darbininkai turi dirbti farmose

WASHINGTON, rugs. 29.—Karinės vyrų konskripcijos direktorius maj. gen. Lewis B. Hershey reikalauja šaukti karo tarnybon tuos fermerius ir farmų darbininkus, kurie palieka farmas ir vyksta į miestus ieškoti didesnių uždarbių.

Anot jo, tuo būdu bus suturėti farmų darbininkai savo vietose, kur jie reikalingi maistą produkuoti. Farmos šaukiasi darbininkų.

Pratinami Amerikos parašutinininkai

ŠIAURINĖ AIRIJA, rugs. 29.—Čia plačiuoju užsimojimu mankštoma U. S. parašutinininkų kariuomenė. Dideli transportiniai lėktuvai iškelia į dausus su pilna karine apranga parašutinininkus ir iš ten juos paleidžia į erdvę. Nusileidę parašutinininkai veikia susisiekiama ir pasitvarko kovoms su priešais. Britai stebėjusiai žavisi amerikiečių parašutinininkų apskrumais.

Oras trukdo britų lakūnų žygius

LONDONAS, rugs. 29.—Paskutinėmis dienomis blogas oras sutrukdė britų lakūnų veiksmus prieš nacius Prancūzijoje.

Pranešta, kad praeitą šeštadienį dėl ledinutų debesų iš Prancūzijos negrižo net 11 lėktuvų. Lėktuvai apsitraukia šerkšnu ir ledais ir skridimas neįmanomas.

WASHINGTON.—Prez. Rooseveltas reikalauja kongreso skirti 2,862,000,000 dol. priedinių išlaidų laivyno lėktuvų gamybai.

Hitlerio agentai Balkanuose ieško daugiau kareivių Rusijos frontui

Balkanų kraštai susirūpinę savo
likimu; Rumunijoje didelis nerimas

ISTANBULIS, Turkija, rugs. 29.—Gautomis žiniomis iš Balkanų, Bulgarijos premjeras Bogdan Philov vyksta Berlynan tartis su nacių užs. reikalų ministru Ribbentropu, su kuriuo, kaip sakoma, pasitarimus turėjo Rumunijos ir Kroatijos premjerai. Kadangi Vengrijos regentas dėl savo senatvės negali vyksti Berlynan, tad pasijį į Budapeštą pasiųstas ambasadorius Turkijai Franz von Papen.

Dalykas tame, kad Hitleris visų šių minėtų valstybių vyriausybių reikalauja duoti vokiečiams daugiau savo vyrų karui prieš Sov. Rusiją ir kitokią visokią pagalbą prieš bolševikus.

Rumunijos valstybės viršininkas maršalas Ion Antonescu nusprendė imtis griežčiausių priemonių prieš rumunų kareivių dezertiravimus iš kariuomenės Rusijoje, taip pat prieš plintanti

sabotažą ir espionažą pačioj Rumunijoje. Už dezertiravimą numatyta mirties bausmė ir turimų nuosavybių konfiskavimas.

Rumunijoje gyventojai baisiai nerimsta. Numatomi sukilimai, kadangi rumunų kariuomenė Rusijoje turi nepaprastai didelius nuostolius. Tokie pat gyventojų dvasia prieš karą vyrauja ir kitose Balkanų valstybėse. Vengrijos vyriausybė kol kas atsisako duoti Hitleriui pagalbon savo kariuomenę. Naciai grasina Vengrijai už tai atsimokėti.

Rumunijoje mirties bausmė numatyta darbininkams, kurie kam nors smulkmeningai aiškintų apie savo darbų fabrikuose.

Kad apraminti rumunus kareivius, kurie dalyvauja Sov. Rusijos kampanijoje, po karo grįžusiems namo kareiviams žadama išdalinti iš žydų konfiskuota žemė.

Vichy uždraudė rodyti amerikonių ir anglų filmus

Iš Vichy pranešama, kad amerikiečių ir britų filmos nebebus rodomos nei Prancūzijoje nei prancūzų Afrikoje po spalio 15 dienos. Pranešime pastebima, kad filmų pristatymas iš Amerikos pasunkėjo dėl jūrų blokados.

Okupuotoj Prancūzijoje Amerikos ir Anglijos filmos nebuvo rodomos, kai tik naciai užėmė šias vietas.

U. S. armijos negras generolas Anglijoje

LONDONAS, rugs. 29.—Iš Amerikos Anglijon atvyko brig. gen. Benjamin O. Davis, vienatinis U. S. armijos negras generolas. Jis atvyko patikrinti amerikiečių negrų kariuomenę stovyklose, Anglijoje.

LONDONAS.—Pranešta, kad vokiečių vienas bombonešis Anglijoje bomba pataikė į mokyklą. Žuvo 10 berniukų ir du mokytojai.

LONDONAS.—Informacijų ministerija užgina vokiečių tvirtinimus, kad Atlante būtų nuskandinta trys U. S. transportai.

U. S. viešosios skolos didėja

WASHINGTON, rugs. 29.—U. S. vyriausybės skolos vakar pasiekė 90 milijonų dolerių—apie dukart daugiau kaip 1940 metais, kai imtasi rengtis karan.

Rugsėjo 25 d. išdo. departamento knygoje buvo nustatyta 89,996,735,594 dol. skolų. Bet išdo. pareigūnai pareiškia, kad per tris dienas parduotais karo bonais skolos padidintos iki 90 milijonų dolerių su kaupu.

Atrandama, kad šandies skolos kas mėnesį didėja po 4 milijonus dolerių. Nuo liepos 1 d. išdas pasiskolino 13 milijonų dolerių. Tuo laikotarpiu išleista 15,335,156,132 dol., o taksais surinkta tik 3,725,167,747 dol. Tad neprieteklius (deficito) 11,629,988,365 dolerių.

LONDONAS.—Ministras pirmininkas Churchill parlamente klausiamas apie antrąjį frontą pareiškė, būtų labai gerai, kad visuomenė nustotų kalbėjusi ir spekulavusi apie antrąjį frontą.

WASHINGTON.—Vyriausybė išsklė aikštėn, kad iki rugpjūčio 1 d. su prekiniais laivais 2,300 vyrų nukentėję. Tiek yra žuvusiųjų ir dingusiųjų.

T. E. DEWEY UŽ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ

(Respublikonų kandidato į New York valstybės gubernatorių, pareiškimas lietuvių, latvių ir estų delegacijoms rugsėjo 23 d.)

Man tikrai yra malonu su-
sitikti su šia šaunia lietuvių,
latvių ir estų kilmės ameri-
kiečių grupe.

Jau dviem atvejais, 1940
ir 1941 metais aš pareiškiau
savo pažūrą pagerbdamas
Baltijos tautų žmonių indė-
lį šios mūsų šalies išvysty-
me ir griežtai pasmerkdamas
laikinąjį Lietuvos, Lat-
vijos ir Estijos paglemžimą
ir pavergimą.

Žinodamas jūsų lojalumą
ir pasišventimą mūsų kraš-
to tarnyboje, aš naudojuosi
šia proga dar kartą pabrėž-
ti savo pažūrą.

Pirmieji amatininkai Vir-
ginijos kolonijoj buvo pa-
samdyti Baltijos uostuose ir
čia, į New Yorką, pirmasis
klasikų mokytojas, dr. Alex-
ander Carolus Curtius, at-
vyko iš Lietuvos. Nuo Vi-
duramžių laikų ir senokai
prieš Amerikos atradimą
Lietuva buvo prieglaudęs
vieta tikybinės netolerancij-
os aukoms. Moderniškąjį
Lietuva ir jos sesės, Latvi-
jos ir Estijos respublikos,
pasiliko ištikimos šiai tole-
rancijos ir demokratinio gy-
venimo tradicijai. Per 22 ne-
priklaušomybės metus Bal-
tijos Respublikos įrodė sa-
vo sugebėjimą valdyti ir pa-
žengti ekonomiškai ir kul-
tūriškai, atsiėdamos aukš-
to pragyvenimo standarto
visiškos ekonominės nepri-
klaušomybės ir, išvystyda-
mos pasaulinę rinką savo ga-
miniams vežamiems savo lai-
vais.

Agresija Baltijos kraštuos
buvo visiškai neteisinga ir
visame pasaulyje išsiskyrė
užuojautą Baltijos tautoms.
Laimėtojos demokratijos nie-
kad nenusileis Lietuvos, Lat-
vijos ir Estijos galingančių
jų kaimynų "strategiškams"
išskaitėjimams. Šios tautos
vėl nuspelnę laisvės ir jos
vėl laimės nepriklaušomybę.
Atlanto Čarteris yra jūsų
viltis, gi jūsų nepalaužiama
ėvasia ir puikios tradicijos
yra jūsų laidas (garantija).
Mano nusistatymas šiuo
klaušimui yra labai gilus, ir
jūs visuomet turėsite mano
paramą pagelbėti prikelti sa-
vo senąsias tėvynes iš šio
karo paliktų griūvėsių.

Man yra malonu pastebė-

ti, kad vienas jūsų tautie-
tis William J. Drake yra
respublikonų kongresinis kan-
didatas. Aš esu tikras lai-
mėjimu būsimuose rinkimuo-
se ir tikiuosi, kad, pirmą
kartą, bus lietuvių kilmės
kongresmanas.

Aš noriu jums visiems pa-
dėkoti už paramą mano kan-
didatūroj ir visam republi-
konų rinkiminiam valstybi-
niam sąrašui.

Thomas E. Dewey

Visi kviečiami į Service Flag šventinimo ir iškėlimo iškilmės

Philadelphia, Pa. — Šv. Kazimiero parapijoj seniai buvo renkami vardai išėjusių į kariuomenę jaunuolių. Darbas atliktas ir jų pagarbai bus iškelta vėliava su dviem šimtais žvaigždžių. Vadinasi, tiek parapijos jaunuolių pašaukta ginti laisvę ir demokratiją po Amerikos žvaigždėta vėliava.

Sekmadienį, spalio 4 d., tuoj po sumos, įspūdingos ceremonijos bus prie šv. Kazimiero parapijos, 324 Whar-ton St. Visi kviečiami dalyvauti šventinime ir iškėlime Service Flag vėliavos. Ypa-tingai visos motinos, kurių sūnūs išėję į kariuomenę. Dalyvauti labai svarbu, nes tai daroma sūnų ir motinų garbei. Jos išaugino stiprius vyrus ginti laisvę ir demokrati-
ją.

Mes, lietuviai, gerai žinom, kad Amerika mūsų antroji tėvynė. Mes čion visi suva-žiavom, sukūrėm naują gy-venimą, išauklėjom jaunuomenę. Dėl to mūsų jaunuo-
menę pasiryžus ginti savo gimtąjį kraštą nuo agresorių.

Prieš Service Flag iškėli-
mą įvyks didinga procesija. Grieš šv. Jurgio parapijos benas, vadovybėje Frano Sa-prano. Bus gerų kalbėtojų. Lietuviai, pasirodykim vi-sapusiai lygūs kitataučiams. Spalio 4 d., tuoj po sumos, prie šv. Kazimiero bažny-
čios susirinkim parodyti ka-riams ir jų motinoms pagar-bą.

Kas iš gerų pažadėjimų, jei nėra darbų, (Palau).

("Draugas" Acme, telephone)

St. Louis Cardinals hoist their manager Billy Southworth to their shoulder in locker room celebration after they clinched the National League pennant by beating Chicago Cubs 9 to 2, at St. Louis.

Baltimore, Md. — Rugsė-
jo mėnesį čia mirė Agota
Abromaitienė, Lietuvių R.
K. Susivienymo Amerikoj 13
kuopos narė.

New Philadelphia, Pa. —
Neseniai pasimirė LRKSA
51 kuopos narys Jonas Pap-
lauskas.

Mahanoy City, Pa. — LR
KSA 31 kuopa prieš porą
savaičių palaidojo savo na-
rę Rozaliją Čebatorienę.

Cleveland, Ohio. — Praė-
jusio mėnesio pabaigoj mi-
rė Lietuvių R. K. Susivie-
nymo Amerikoj 8 kuopos
narė Marijona Janušaitienė.

Hazleton, Pa. — Šio mė-
nesio pradžioj mirė Vincas
Stasauckas. Lietuvių R. K.
Susivienyme buvo apsidrau-
dęs ant tūkstančio dolerių,
kurie išmokėti liūdinėjai žmo-
nui. Priklausė prie 90 ku-
pos.

Spring Valley, Ill. — Prieš
keletą savaičių atsiskyrė su
šiuo pasauliu Marijona Kve-
dienė, LRKSA 146 kp. narė.

Su chikagietėmis delegatėmis

Pittsburgh, Pa. — Šv. Pranciškaus Vienuolijos Rė-
mėjų Vienuoliktasis seimas,
buves rugsėjo mėn. 20 die-
nų, šv. Pranciškaus moder-
nioje ir ruimingoje akade-
mijoje, šauniai pavyko. Ja-
me dalyvavo delegatė iš ry-
tų ir vakarų valstybių. Visi
patenkinti ir kupini idealin-
gų išpūdžių vieni išvažiavo
namo po suaktyvinio ban-
kieto to paties sekmadienio
vakarą, o kiti pasiliko šv.
Antano name svečiais, gi
kunigai: Inčūra, Tamoliū-
nas ir Liubauskis šv. Juo-
zapo ruimingoje kapeliano-
je. Čikagietės delegatės, bū-
tent: A. Leščinskienė, J. Pu-

kienė ir S. Jurgaitė pasi-
liko ilgesniam laikui kaip
viešnios šv. Pranciškaus vi-
nuolijos ribose. Sekmadienio
ir pirmadienio vakarais ka-
pelianojoje svečiams iškeltas
vaišingas pokylis. Kun. In-
čūra paliko malonią Dievo
Apvaizdos kairio padangę
antradienio naktį, kun. Lju-
bauskis išvyko trečiadienį po
piet, o kun. Tamoliūnas su
čikagietėmis pasiliko viešėti
ilgesniam laikui.

Svečių pakvietimas pas
seselę šv. Kazimierą
parapijoje, South Sidėj
Rugsėjo 22 dieną gerasai
kun. J. V. Skripkus, šv.

DR. SELMA SODEIKA, O. D.

AKIS IŠTIRINEJA
AKINIUS PRITAIKINA
Ofis randa kiti patalymo
metodų įrengimą akims, ku-
rioms akinių pagalba neužtenka.

VALANDOS:
Nuo 10 iki 5 val. kas diena.
Antradienio ir ketvirtadienio
vakarais.
187 No. Marion Street
Oak Park, Illinois
(Prie kampo Lake St.)
Telephone: — EUCLID 906.
— REZIDENCIJA —
1441 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Tel.: Cicero 7681

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Ofiso tel. VIRGINIA 0036
Residencijos tel.: REVERE 8344
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1-3 ir 6-9:30 P. M.
Trečiadieniai: pagal sutartį.
Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GARDEN 6611
Ofiso tel. HEMLOCK 4446

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: 2-4 ir 7-9 vak.
Ketvirtad. ir Nedėliomis suitarus.
2423 West Marquette Rd.

DR. STRIKOLIS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1380
Tel. YARDS 5981.
Res.: KENWOOD 5107.

DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-9:30
756 West 25th Street

Tel. CANAL 6128
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Rd.
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Sekmad., Trečiad. ir Seštad. va-
karais ofisas uždarytas.
REZIDENCIJA:
3241 West 66th Place
Tel. REVERE 7848

Tel. CANAL 0267
Res. tel.: PROSPECT 0050
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Residencija: 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet
6 iki 9 val. vakare

Kad būtume nuoširdūs,
mes pirmiausia turime būti
teisingi, nes pirma turime
turėti medžiagos, kuriai ga-
lėtume taikyti papuošalus.
MORE
"Darbai parodo meilės jė-
gą" (Goethe).

Pranciškaus vienuolijos ka-
pelionas, savo deluksiniu au-
tomobiliu mus visus nuve-
žė pas seselę Pranciškietes
South Sidėj, kur sesuo M.
Gabrielė yra šv. Kazimiero
mokyklos vyresnioji ir aukš-
tesniosios mokyklos (High
School) direktorė. Po nuo-
širdaus pasisveikinimo ir
malonaus pasikalbėjimo sė-
dom prie skanių pietų. Sve-
čiai prie stalo susėdo: kun.

J. V. Skripkus, kun. A. Ta-
moliūnas, Motina M. Bap-
tista, seselė M. Veronika, A.
(Nukelta į 5 pusl.)

ADVOKATAS

WHITNEY E. TARUTIS

ADVOKATAS
Centrinis Ofisas:
3133 S. HALSTED ST.
(Lietuvių Auditorijoje)
VALANDOS: Nuo 1-mos iki 8-tos
valandos vakare.
Telefonas CALUMET 6877
134 N. LA SALLE ST.
Room 2014 Tel. STATE 7572

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso Tel. Central 1824
Valandos: 9 ryto iki 4 popiet.
Kitomis valandomis pagal sutartį

LIETUVIŠKAS OPTOMETRISTAS

Pritaikina akinius
atsakomai už
priemamą kainą.

JOS F. BUDRIK

KRAUTUVYBĖ
3241 So. Halsted St.
Telefonas:
Calumet 4591
DEL RADIO PATAISYMO
PASAUKITE:
YARDS 5088

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIONAS

DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniai, Ketvirtadieniai
ir Penktadieniai
Valandos: 10-12 ryto, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniai, Trečiadieniai
ir Seštadieniai
Valandos: 3 — 8 popiet.

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2158 West Cermak Road
Ofiso tel. CANAL 2346
Ofiso val.: 2-4 ir 7-9
Seređoj pagal sutartį.
Res.: 7004 So. Fairfield Avenue
Res. tel.: HEMLOCK 3140

DR. C. VEZELIS

DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
arti 47th Street
val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Seređoj pagal sutartį.
Telefonas: HEMLOCK 5849

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
OFISO VALANDOS:
Popiet nuo 1 iki 3 val. Vak. 7 iki 9
Nedėliomis pagal sutartį

DR. PETER J. BARTKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1913 So. Halsted St.
OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9
ir pagal sutartį.
Sekmadieniais taipgi pagal sutartį.
Res. telefonas BEELEY 0454.

DR. S. R. PALUTSIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Kamp. 15tos gat. ir 49th Ct.
OFISO VALANDOS:
2 iki 4 popiet 7 iki 9 vakare
ir pagal sutartį.
Res. 1625 So. 50th Avenue
Tel. Cicero 1484

DR. EMILY V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210
Rez. Tel. LAFAYETTE 0094
Jeigu Neatsiliepia —
Sauk KEDZIE 2868
VALANDOS:
Pirm., Antr., Ketvir. 6 iki 9 vak.
Penkt., Seštad. 8:30 iki 9:30 vak.
Sekmad. Pagal sutartį

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 West 35th Street
Valandos: 11-12; 2-4 ir 6:30-8:30
Pirmadieniai tik 2-4
Sventadieniai 11-12

DR. WALTER J. PHILLIPS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir Residencija:
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS
Nuo 7 iki 8:30 val. vakarais
ANTRAS OFISAS
2017 So. Western Ave.
Tel. CANAL 7171
Nuo 8 val. ryto iki 5 val. kasdien

DR. AL. RAČKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekmad. tik susitarus.

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)

DR. MAURICE KAHN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Avenue
Ofiso Tel.: Yards 0994
Res. Tel.: Kenwood 4300
VALANDOS
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. diena.

DR. A. JENKINS

(Lietuviai)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Nuo 1-4 ir nuo 7-9 vakare
Trečiadieniai ir Sekmadieniais
pagal sutartį
Ofiso telefonas PROSPECT 6737
Namų telefonas VIRGINIA 2421
REMIKITE "DRAUGA"

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi
geria ir mėgsta AMBROSIA Alų, bet, prie to, išdė-
bei nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį ušvar-
dino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų
pirmo rūšies produktų.

LEO NORKUS, Jr.
DISTRIBUTOR
OF
Ambrosia & Nectar
BEERS

Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir ki-
tas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur
gausite greitą ir teisingą patarimą.

2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ

GREITAI IR PIGIAI MĖNESINIAIS ATMOKEJIMAIS

MUTUAL FEDERAL

Savings and Loan Association OF CHICAGO
2202 W. Cermak Road
Telefonas:
Canal 8887
Ben. J. KAZANAUSKAS Sekretorius

MANO TĖVAS BUVO PASIDARĖS SAU GRABĄ, I KURĮ MAMA SŪRIUS SUĖDĖ DAVO

— Lietuviškų kryžių, dievukų dirbėjo duktė. — Ji pati tebedrožinėja Čikagoje. — Tėvas pasidarė kryžių sau ant kapo. — "Kartą mane buvo uždare tėvo grabe". — Kaip ji išdrožė Telsių miesto paveikslą.

(Pabaiga)

Istorija apie tėvo grabą

Medį tėvas gaudavo kur iš ponų, paskiau jiems atidirdavo. Džiovindavo ant vėjo, bet ukmėje, kad nekiltų. Dievukus darydavo iš liepos medžio. Ir numaliavodavo gražiai. Nupirkdavo tokio "pauderio", terpentino, pridėdavo kalifonijos, suvirindavo ir gražiai nudažydavo. Jis pats ir peiliukus pasidarydavo. Turėjo visokių — išraitytų ir tiesių, kaltų, gražtų, oblių, piuklų dvitaukių. Atiduodavo desėtininkui dešimtinę, kunigui kalėdą, taip ir gyveno ramiai, niekas jo nebaderiuodavo.

Buvo pasidaręs ir sau grabą. Nudažė su beicu, paskiau "varnišu", toks tamsus atrodė. Laikydavo jį ant trobos pastogėje. Mama buvo įsitaisiusi į tą grabą sūrius sudėti, uždarydavo, regsiu ku apklodavo. Kartą kai tėvai išėjo į bažnyčią mes vaikais užlijome ant aukšto ir visi iš eilės gulėme į tėvo grabą. Kai aš atsiguliau, tai mane ir užvožė. Atsimenu, lentos buvo kiek perdžiūvusios, plyšeliai švietė. Bet taip ir neteko tėvui gulti į savo padarytą grabą — mirė koks tai kaimynas ir išprašė žmonės tą grabą nuo tėvo. Jam jau kitas padarė...

Ganydamą gyvulius drožinėjo "vokietukus"

— Nusizūrėjusi į tėvą, — pasakojo dievdirbio duktė, — ir aš pradėjau dirbinėti. Kad negadinti gero medžio, dirbdavau iš alksnio, pasigaudama tėvo peiliukus, pasislėpusi. Tėvas pažindavo, kad jau peiliukai atšipinti, duodavo į kailį. O mane vis traukė dirbti. Pradėjau daryti Dievo mūkas. Kartą atėjo žmogus, paprašė jam padirbti ir žadėjo užmokėti du rublius. Aš ir sutikau. Tėvas sužinojęs supykė. "Tu

Paliubų diena— Nuostolių diena

OTTAWA, Kanada, rugs. 29.—Kanadoj yra nužymėtos per metus šešios viešosios šventės: Nauji Metai, Didysis Penktadienis, pirmasis liepos pirmadienis (Dominijos diena), Darbo diena, Padėkos diena ir Kalėdos.

Dabar vyriausybė pridėjo dar keturias šventes. Paliubų diena Kanadoj bus minima kaip Nuostolių diena, Velykų pirmadienis ir dar kitos dvi viešosios šventės.

Vieni žmonės darbuojasi, kaip bitės rinkdamos medų nuo kiekvienos gėlės, o kiti — kaip vorai, renka tikrai nuodus.

vas gerų peiliukų padarydavo. Kai nunešiau, tai tie ponai man davė penkis rublius. Tai buvo džiaugsmo!

Pati kaltellus pasidarė

Paskiau pradėjau tarnauti pas ūkininkus už mergaitę. Tada jau negalėjau drožinėti. Apsisėjau. Vyras bėgdamas nuo rusų kariuomenės išvažiavo į Ameriką, parsikvietė ir mane. Kuriais metais atvažiavau, negaliu atsiminti, žinau tik, kad tada įsteigė kazimierines kapines ir tada šventino varpą Vestsaidėje.

Vaikus užauginau, likau našlė tada atsiminiau savo seniai pertrauktą darbą. Dabar jau ketveri metai kaip dirbu. Parduotuvės neturiu, kas užsako padarau. Medžio kartais vaikas iš farmos atveža. Aš padarau ką nors farmeriui, tai jis ir duoda. O kartais tenka pirkti. Brangus — liepos viena pėda keilolika centų. Kaltelius ir pasidarau: pakaitinu geležį, suploju, nuaštrinu. Dažus perkuosi gatavus.

— Ar daug laiko užima padirbti stovyklėlę?

— Kad dirbčiau neatsikeldama, padirbčiau per dieną, tik nenudažyčiau. Bet da-

bar — dieną tenka nueiti į "bučernę", valgi paruošti, tai kai visi vakarienę pavalgo, atsisėdu pora valandų drožti ar dažyti dievukus. Labai myliu tą darbą. Mirdama ji dirbčiau.

Vėl mudu su mielu priedu Ignu Sakalu nuvedė į kamaraite, kuri buvo už dviejų užrakintų durų ir parodė iš cemento nulieta koplytėlę, su šventojo stovyla ant vyro kapo. Bet vaikai sakė, kad bus geriau taip sau akmeninė paduškėlė su užrašu, tai taip ir stovi namuose tas mažas antkapis.

— Dievo mūką ir širdies Jėzaus stovylą padarau iš galvos, o taip kokią noriu padaryti, reikia žiūrėti, — pasakojo ji. Juk ir dideli artistai kai maliavoja ar dirba, žiūri žmogų pasistatę. Iš galvos galėtum tik padaryti tą, ko nėra pasaulyje. Aš kartais galvoju apie tą, bet dar nesugalvoju...

Paskutinė tėvo dovana

Dievdirbė baigė savo ir savo tėvo gyvenimo istorijas pasakoti.

Ir vėl ji privedė prie savo darbo stalo. Čia stovėjo bebaigiama išdrožti mūsų Mokytojo stovyklėlę, su išskleistomis rankomis ir spinduliuojančia širdžia ant krūtinės. Atsisėdau.

— O, matai, ir kunigas atsisėdo į tą kreslą, kur aš kasdien dirbu... — pratarė ji ir atidarė stalčių. Tarp daugybės peiliukų ir kaltelių gulėjo mažą daili medinė Dievo Mūka.

— Kai aš važiavau į Ameriką, tėvas man padarė tą mūkelę ir įdavė linkėdamas laimingos kelionės per mares ir nežinomą kraštą, — pasakė ji.

Man ir dabar akyse tebestovi lietuvių dievdirbio rūpestingai išdrožta Mūkelė su kaulais išsišovusiais, perdurtomis kojomis ir atsikišusiais šonkauliais. — Kančia To, kurs per gyvenimo var: denis mus veda į nežinomus kraštus anapus kapų.

K. J. Prunskis

Draugiškumas yra viena siela dviejuose kūnuose. (Pytagoras).

CLASSIFIED ADS

HELP WANTED — MOTERYS

MOTERYS reikalingos patalynės prie skudurų šikštinimo. Kreipkitės į —
KAY SALVAGE COMPANY
4738 W. Iowa Street

REIKALINGOS MOTERYS DARBININKĖS

— 40 iki 50 metų senumo, dirbti prie lengvų abelių darbu salve warehouse. Atsiskaitė asmeniskai į Warehouse Employment ofice.
NATIONAL TEA CO.
1000 No. Crosby Street

MERGINOS DIRBTUVĖJE — 18-35 Lengvas ir švarus darbas 40 centų valanda. Greitas įsidarbinimas į geriausius darbus. Kreipkitės į —
G. J. AIGNER CO., 503 S. Jefferson

SEIMININKĖ reikalinga, viduramžiškas ar senyva moteris. Turėti apyvartą ant vietos. Atveju šeimai. Privačiai namai. PHIL MANGUS, MANfield 2000, extension 455; — 917 S. MAYFIELD.

100 MOTERŲ REIKALINGA

Prie lengvų dirbtuvėse karš gaminių darbu. Patrymas nereikalingas. Atsiskaitė gimimo liudijimas, social security kortelė ar pilietybės popierius.

DRYDEN RUBBER CO.
1014 So. Kildare Avenue

PICKERS ir SORTERS prie lengvų Defense darbu. Dienomis ir naktimis shiftai. Atsiskaitė tarp 9 ir 11-tos valandos rite.

F. D. FARNAM & CO.
4940 W. Flannoy St.

BONNAZ EMBROIDERY OPERATOR — prie sluvimo bowling marškinų.

LAUTNER
165 W. Madison

MERGINOS
Prie pakavimo ir išpildymo orderių. Patrymas nereikalingas.

WALTER FIELD CO.
610 W. Fulton St.

MERGINA REIKALINGA prie generalinio ofiso darbu. Turėti mažąg mokėti lietuvių kalbos. Darbas pastovus. Pašaukite telefonu: —
LAFAYETTE 8248

PARDAVIMUI KRAUTUVĖ
Raudoni geroji vietot, netoli McKinley Park. Labai geri ir galingi. Parduoti priežastis — liza. Kreipkitės prie: Mr. Walter Nutow, 2200 W. 37th St., Chicago, Ill., tel. LAFAYETTE 6098.

PARSIDUODA — 5 kambarių medinė namas. Lotas yra 60x125 pėdų. Netoli lietuvių bažnyčios, mokyklos ir parko. Dėl tolimiau informacijų kreipkitės sekanti adresu: —
7202 S. FAIRFIELD AVENUE

PARSIDUODA — naujas 4 kambarių namas. Concrete bloks namas ir moderniškas plumbing. Netoli Defense dirbtuvė. Pašaukite šaukiką: TRIANGLE 9619.

UŽ PRIZIORĖJIMA STOKERIO 2 kambarių, maudynė ir t. t. bus duodama DYKAI praeiviams. Pašaukite telefoną — PROSPECT 9181 dėl platesnių informacijų.

Kas laisvę brangina, tas perka War Bonds.

"DRAUGO" DARBU SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street
Tel.: RANDOLPH 9488-9489

HELP WANTED — VYRAI

GRINDERS
FOUNDRY HELP

Tiktai Amerikos piliečiai lai atsiskaita.
PETTIBONE MULLIKEN CORP.
4710 W. Division Street

GENERAL FACTORY DARBININKAI — patrymas nereikalingas; Pastovūs darbai, gera užmokestis.
SOY BEAN PRODUCTS CO.
210 No. Carpenter St.

HANDY MAN — 40 iki 60 metų senumo — patryms prie prižiūrėjimo low pressure boilerio su stokeriu. Taipgi prie abelių apžiūrėjimo darbu.
NEW CITY IRON WORKS
5401 S. Western

BINDERY HELP WANTED
Valikiniai 18 metu ir suviri atsiskaita 6-tame aukšte sekanti vietoj: BROCK and RANKIN
619 So. La Salle Street

MACHINE TOOL REPAIR VYRAI. Turėti būti pirmo kleso.
LAMBERT & MANN CO.
Wood and Walnut Sts.

VYRAI REIKALINGI

Išmokinsime prie darbu su geru užmokeščiu. Olga mokama ir laike mokimo. 100% karės produkcija. Kreipkitės į —
2743 WEST 36th PLACE

REIKALINGI VYRAI, 30 iki 50 metų senumo, dirbti popieros bakų išdirbimo dirbtuvėje. Pastovūs darbai. Atsiskaita į —
2435 S. ROCKWELL STREET

MACHINISTAI — All around mašinistai ir lathe hands reikalingi. Turėti turėti savo įrankius.
SASGEN DERRICK COMPANY
3101 W. Grand Avenue

CABINET MAKERS reikalingi. Pastovūs darbai, gera užmokestis. Atsiskaita į —
2041 W. CHURCHILL

TOOL GRINDERS

Patryms prie visokių rūšių Lathes, Tools ir Cutters. Atsiskaita tarp 8-tos valandos rito ir 5-tos valandos popiet.

PIONEER GEN-E MOTORS

5841 W. Dickens

AGENTAS reikalingas Roseland kolonijoje — rinkti prumeratas ir išnešioti skaitytoms laikraščius. Piginis atlyginimas labai geras. Atsiskaita į "DRAUGO" RAŠTINE, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

Kuo mažiau patogumų, tuo mažiau reikalavimų; o kuo mažiau žmogus reikalauja, tuo jis laimingesnis. (Jules Verne).

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI

Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos.

AMBULANCE

Patarnavimas
Dieną ir Naktį.

Mes Turime
Koplyčias
Visose Miesto
Dalyse.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVE.

Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE

Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

710 W. 18th STREET

Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 WEST 46th STREET

Phone YARDS 0781

MAŽEIKAS

3319 LITUANICA AVE.

EVANAUSKAS

Phones YARDS 1138-39

LACHAWICZ IR SUNUS

SKYRIUS 42-44 E. 108th ST.

Tel. PULLMAN 1270

2314 WEST 23rd PLACE

Phone CANAL 2515

NULIUDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į —
ANTHONY B. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
JOSŲ PATOGUMUI:

1410 South 50th Avenue, Cicero

Telefonas CICERO 2109

6812 So. Western Ave., Chicago

Telefonas GROVEHILL 0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

(Isteigta 1889 m.).

PETER TROOST MONUMENT CO.

MENISKI — VERTINGI
PAMINKLAI
MAUZOLEJAI
ŽENKLAI

PASITIKĖJIMO MUMIS
REKORDAS

81 firma virš 50 m. tos pačios šeimos rankose!

PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST.

Memorials Erected Anywhere

Workmanship and Material Unexcelled — and Obtainable at Lowest Prices.

BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVING!

KREIPKITĖS PRIE LIETUVIŲ

JOHN W. PACHANKIS

Member of the Lithuanian Chamber of Commerce.

MODERNI IŠVINDINĖ PARODA: 4535 W. Washington Blvd. Tel. ESTEBROOK 3645

REZIDENCIJA: 5919 South Troy St. Tel. REPUBLIC 4298

VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; Šeštad. ir Sekm. 9-6 val.

GARY, INDIANA LAI DOTUVIŲ ĮSTAIGA

PRUZIN FUNERAL HOME

Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja.

PHONE: 9000 620 WEST 15TH AVENUE

PASKUTINIS PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius

AMBULANCE Dieną ir Naktį

4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE

Tel. YARDS 1741-1742

447 SOUTH FAIRFIELD AVENUE

Tel. LAFAYETTE 0727

RADIO PROGRAMAS — 8:00 val. Pirmad. ir Ketvirtad. vak. Iš stoties WGES (1390), su Povilu Salimieru.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

1534 South Oakley Ave. Chicago, Illinois
Published Daily, except Sundays
A member of the Catholic Press Association
Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00. Single Copy — 3 cents.
Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išleis kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kainos: Jungt. Valst. Amerikos Valstybės: Metams — \$6.00; Pusei Metų — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei Metų — \$4.00. Pavieniai numeris — 3c.
Skelbimų kainos prisiūniamos pareikalavus

Bendradarbiai ir korespondentams raštų negražiname, jei nepašalinsime tai padaryti ir neprisiūniamas tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasiliko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiūstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožiumu. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašoma mašinėle), paliekant didelius tarpus patalysmams, ir vengiant polemikos ar asmenišku. Pasenusios korespondencijos laikraštis nededamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Amerikos ambasadoriai ir Lietuva

Lietuvos Pasiuntinybės Vašingtone biuletenis — "Current news on the Lithuanian situation" šio mėnesio laidoje turi dviejų Amerikos ambasadorių dienynų ištraukų apie Lietuvą.

Iš Amerikos ambasadoriaus Berlyne p. Dodd dienyno paaiški, kad Hitleris jau seniai planavęs pasigrobtį Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes. Ambasadorius Dodd savo dienyne komentuoja Hitlerio kalbą, pasakytą Berlyno operos name 1935 m. gegužės mėn. 21 d. Jau tada Hitleris pasakęs, kad Lietuvą, Vakarų Lenkiją ir Estiją reikia prijungti prie Vokietijos.

Birželio 25 d., tais pačiais metais, p. Dodd dienyne turi parašęs:

"Užsienių korespondentas šiandien pasakė man savo įsitikinimą, kad Anglija ir Prancūzija griežtai priešinga bet kokiai žygiui, kurs vestų į karą, net ir tuo atveju, jei Vokietija aneksuotų Lietuvą".

Vadinas, jau 1935 m. vasarą naciai planavo smūgį Lietuvai ir Europoje buvo baimės, kad tai gali būti visuotinio karo pradžia.

1936 m. rugsėjo 16 d. ambasadoriaus Dodd dienyne pasakyta:

"Aš manau, kad Hitleris mano aneksuoti Baltijos valstybes... jei tik kur nors skilimas įvyktų, ypač jei Prancūzija ir Anglija sutiks panaikinti sutartį tarp Rusijos ir Prancūzijos".

Lietuvos Pasiuntinybė čia pastebi, kad Anglija nedavė savo sutikimo Sovietų netiesioginiai Baltijos valstybių agresijai 1939 m. vasarą. Toliau cituojama Anglijos lordų rūmuose Halifaxo pasakyti (1939 m. gruodžio 5 d.) žodžiai, kad ne Anglija, bet "Herr Hitler bartered what was not his property — the liberties of the Baltic peoples".

Biuletenis paduoda gana daug ištraukų ir iš Joseph E. Davies, Amerikos ambasadoriaus Sovietų Rusijai, dienyne.

Ambasadorius Davies stipriai pabrėžia Baltijos tautų troškimą gyventi taikoje ir būti nepriklausomomis. Jis daug rašo apie Lietuvos santykius su Sovietų Rusija, Lenkija ir Vokietija. Iš tų visų trijų valstybių Sovietų Rusijai Lietuva buvusi draugiškiausia. Mat, sutartys buvo aiškios. Sovietų Rusija daug kartų yra pasisakiusi už visišką Lietuvos nepriklausomybę, pripažinusi sienas, pasirašiusi nepuolimo sutartis.

1938 m. kovo 26 d. savo dienyne p. Davies rašo pažymėtiną dalyką. Kai 1938 m. pavasarį Lenkija pasiuntė labai griežtą ultimatumą Lietuvai, reikalaujama panaikinti karą stovį ir Vilnių jai pripažinti, tada buvo didelis karo pavojus. J. Davies rašo:

"Žmonių komisaras užsienių reikalams Litvinovas man pranešė, kad gyvai rūpinasi tuo faktu, kad Lietuva aktualiai turi pasilikti nepriklausoma".

Idomu, kad p. Davies savo dienyne "svarsto" ir komunizmo bei nacizmo klausimą. Jis rašo:

"Mes turime būti amžinai dėkingi, kad mums nėra reikalo daryti pasirinkimą... tai yra defektinė pasija ir, mano manymu, blogas amerikoniškumas, kalbantis apie pasirinkimo vieno iš dviejų reikala".

Prie šių žodžių Lietuvos Pasiuntinybė prideda labai teisingą pastabą:

"Kas tiečia lietuvius, jie tikisi, kad nebus verčiami daryti tokį pasirinkimą: jie bijo abiejų ir nacizmo ir komunizmo, kaip autorius savo knygoje teisingai pažymėjo. Lietuvos žmonės savo pasirinkimą padarė 1918 metais, kuomet jie paskelbė savo ryžtingumą turėti laisvę ir nepriklausomybę. Jų pasirinkimas kitoks negali būti".

Iš tų dviejų Amerikos ambasadorių dienynų yra aiškūs du dalykai — 1) Vokietijos naciai beveik nuo pat savo įsigalėjimo pradžios jau planavo pasmaugti Lietuvą ir kitų Baltijos valstybių nepriklausomybę;

2) Sovietų Rusija dėjosi Lietuvai draugiškai ir net davė suprasti, kad reikale ji Lietuvą gina.

Tačiau netrukus pasirodė, kad nė viena jų Lietuvai nebuvo draugiška. Sovietų Rusija, kuri buvo sudariusi draugingumo sutartį su naciškąja Vokietija, pati pirmoji savo ginkluotomis jėgomis Lietuvą užpuolė ir prismaugė jos nepriklausomybę, sulaužydama visą eilę gražiausių sutarčių ir pažadų.

Rusijai tuo pačiu atsimokėjo Hitleris. Jis irgi sulaužė sutartis su Maskva ir 1941 m. užpuolė Sovietų Rusiją, įgyvendindamas ir savo seniai darytus Baltijos valstybių užgrobtimo planus. Tuo būdu Lietuva nuo žiaurios Rusijos meškos, pateko į plėšraus vilko — Vokietijos nacizmo nagus.

Gera, kad Pasiuntinybė kelia tuos faktus aiškiai ir angliškai skaitanti pasaulį stengiasi supažindinti su Lietuvos skaudžiomis nelaimėmis ir jos žmonių troškimu nusikratyti okupantais ir atstatyti savo laisvą ir nepriklausomą valstybę.

Drąsinančios žinios

Iš karo fronto su japonais šiomis dienomis ateina drąsinančių žinių. Šauniai kovoja Amerikos lakūnai. Jie sėkmingai naikina priešo lėktuvus ir laivus.

Amerikiečiai lakūnai ir kituose frontuose daro drąsių ir sėkmingų žygių.

Šie įvykiai aiškiai kalba apie tai, kaip svarbų vaidmenį modernios kare vaidina aviacija. Ne be reikalo dabar yra dedama didžiausių pastangų, kad pagaminti greitesnių, stipresnių lėktuvų, negu priešai turi. Taip pat norima jų daug prisigaminti. Ne be reikalo rūpinamasi aviacijon sutraukti gabiausius ir drąsiausius vyrus ir juos gerai paruošti lakūnais, bombardieriais, navigatoriais, radijo operatoriais, technikais etc. Tos vyriausybės ir kariuomenės vadovybės pastangos turi susilaukti visos visuomenės stipriausios paramos. Šiam planui vykdyti neturi pritrūkti nei pinigų, nei medžiagos, nei žmonių.

Amerikos lakūnų didvyriški žygiai karo frontuose turi būti dideliu akstiniu daugiau pirkti U. S. karo bonų, aukoti Amerikos Raudonajam Kryžiui, rinkti karo pramonei plieno ir geležies laužą.

Lakūnai ir kitos mūsų kariuomenės dalys šauniai atlieka savo pareigas karo frontuose. Jei tik mes panašiu būdu savo pareigas vykdysime, karas bus greičiau laimėtas.

Anglų mokesčių našta

Didžiosios Britanijos žmonės neša didelę valstybinių mokesčių našta. Kiekvienas žmogus Anglijoj šiandien moka valstybei penkiasdešimt procentų arba dešimt šilingų nuo svaro. Pirmojo Pasaulinio Karo metu temokėjo trisdešimt nuošimčių. Anuo karo metu išlaidos "suvalgydavo" du trečdalius visų krašto įeigų. Šiuo metu iš \$31,716,000,000 metinių valstybinių pajamų išleidžiama \$21,144,000,000.

Žinant kokią anglai mokesčių našta neša, amerikiečiai negali per daug skųstis.

Vis garsiau kalbama, kad viena diena savaitėje bus taip vadinama "bemėsinė diena". Katalikai tokią dieną — penktadienį visais laikais turi. Tad, pasninkas jiems nenauji. Bent karo metu tepapasninkauja ir nekatolikai.

SPAUDOS APŽVALGA

Už visų tautų laisvę

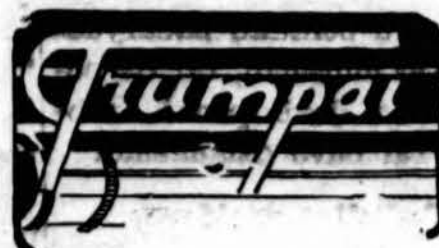
"New York Times" vėl garbingai laikosi savo tiesios krypties už visų tautų — didelių ir mažų — laisvę. Rugsėjo 23 d. redakciname straipsnyje "Times" apie Suomiją primena, kad Lietuva, Latvija ir Estija pirma buvo paglemžtos Rusijos, vėliau sutremptos nacių armijų. Straipsnio gale yra toks aiškus pareiškimas:

"Jei pasaulis nebus laisvas, nebus laisva jokia valstybė — nei maža, nei didelė. Galime tikėtis, kad Rusija bus pakankamai išmintinga savo noru po karo atstatyti 1939 metų sienas".

Reikia ne žodžių, bet darbų

Sandariečių savaitraštis praėjusios savaitės laidoje padarė tokią pastabą, su kuria negalima nesutikti. Jis rašo:

"Amerikos lietuviams nesunku būt stipriai susiorganizuoti, sukelti lėšų įvairioms akcijoms, jei jie bent dešimtą dalį savo kalbų paverstų į darbus. Iki šiam laikui priešnešta kalnai, o padaryta tik mažas kupselis. Kitos tautinės grupės praktikuoja kitonišką moralę: jos atlieka daug, bet be pasigyrimų."

Mūškuose prie Stalinogrado jau žuvo šimtai tūkstančių vyrų. Kiek žuvo civilių žmonių — moterų ir vaikų, skaudu apie tai ir kalbėti.

Vokiečiai pernai apie šį laiką, dar turėjo daug vilčių Maskvą ir Leninogradą paimti ir tén žiemą praleisti. Bet to savo tikslo jie nepasiekė. Teko pasitraukti gerokai atgal ir didelius nuostolius pakelti.

Šiomet panašiai vyksta prie Stalinogrado. Bet čia dar didesnių įsitiutimų vokiečiai veržiasi ir gausingiau ir savo ir rusų kraują lieja, kad užsibrėžtą planą įvykdyti.

Jei vokiečiai šiomis dienomis Stalinogrado nepaims, jų karo planai nebus įgyvendinti.

Reikia žinoti, kad ir vokiečių dauguma šio karo nenorėjo. Vokiečių tautą Hitleris blitzkriegaus "bovino". Daug žadėjo karininkams, daug žadėjo žmonėms.

Hitlerio žygiais pernai rudeni vokiečiai nusivylė ir, išrodo, nusivils ir šį rudenį. Padidės visame krašte nepasitenkinimas. Kils nepasitenkinimas Hitlerio valdžia. Prie to prisidės gyvenimo reikmenų trūkumas ir beveik neišvengiamas badas.

Dėl to, reikia suprasti, kodėl Hitleris dabar desperatiškai kovoja, kad Stalinogradą paimti.

Antrasis frontas Europoj, neabejojame, netrukus bus atidarytas. Bet mes esame tikri, kad bet kokia agitacija jo nepagreitins.

Nepagreitins antrąjį frontą atidaryti nei spauda, nei masiniai susirinkimai, nei Willkie pasimatymas su Stalinu. Jį atidarys vyriausieji karo vadai — Rooseveltas ir Churchill, pasitarę su militariniais ekspertais.

Kelti bet koki reikalavimą, kur kokį karo frontą pradėti, reiškia nepasitikėti

LABDARYBĖ

Lietuvių R. K. Labdarių Sąjunga: kun. Anicetas Linkus, dvasios vadas ir išdinininkas, 4557 So. Wood St., Chicago, Ill.; Anastazas Valančius, pirmininkas; Kotrina Sriubienė ir J. Motekaitis, vice pirmininkas; Ona Jasparienė, raštininkė; Jonas Dimša, finansų raštininkas.

Labdarių centro susirinkimas

Lietuvių Labdarių Sąjungos centro susirinkimas bus laikomas trečiadienį, rugsėjo 30 dieną šv. Kryžiaus par. Salėj.

Visi labdarių Sąjungos centro susirinkimai yra labai svarbūs. Bet ypač jie yra svarbus dabar, kai yra vedamas lietuvių senelių prieglaudos namo statymo darbas, kai vedamos didžiausios pastangos pradėti statybos darbą užbaigti.

Visi centro valdybos nariai, direktoriai, visų labdarių kuopų atstovai ir valdybos prašomos būtinai atvykti.

(Iš "Draugo" 1917 metų rugsėjo 30 d.).

Rusijoj — visuotina betvarkė... Rusijos armijoj nebėra kariškos drausmės. Politikos ir pramonės santykiai kuó aštriau. Be karečių, nieks kitas nebenori kariuoti. Kariuomenės oficeriai virto kareivių pastumdėliais. Kareiviai užpuldinėja ir plėšia traukinius. Visame krašte reiškiasi didžiausia betvarkė.

Isakytą areštuoti Lenina... Rusijos vidaus reikalų ministras įsakė areštuoti radikala Lenina, kuris yra vokiečių papirktas ir darbuojasi Rusijos žmonių nelaimėi.

vyriausybė ir karo vadovybė.

Reikėti šiais laikais toks nepasitenkinimas yra pavojingas, nepatriotiška.

kti į susirinkimą. Labdariamams ir priminti, berods, nereikia, kaip yra svarbu lankyti mėnesinius centro susirinkimus.

Bet mes norime, kad ir kitų lietuvių organizacijų ar draugijų veikėjai bent retkarčiais atvyktų į labdarių susirinkimus ir geriau susipažintų su Sąjungos dirbamais darbais. Tokie reikalai, kaip senelių prieglaudos statymas yra visuotini reikalai, visos mūsų visuomenės reikalai ir dėl to visų mūsų draugijų vadovybės, visa visuomenė privalo jais domėtis ir rūpintis.

Šiuo kartu ypatingo dėmėsio norime atkreipti mūsų politikos veikėjų.

Kitų tautų politikos veikėjai daug rūpinasi labdarybe, savųjų šelpimu ir prie gaudomis. Turime pripažinti, kad ligšiol lietuvių politikams lietuvių labdarybės reikalai buvo lyg į svetimi. Labdarybės Sąjungos susirinkimuose jų pasigendame. Vis tik norime, kad bent dabar ir vienos ir kitos politinės partijos veikėjai pradėtų lankyti labdarių sąjungos centro susirinkimus. Jie savo patarimais ir darbu daug galėtų prisidėti, kad pagreitinti senelių prieglaudos užbaigimą. Jie galėtų pasirūpinti išgauti miestiešą rinkliavą — "Tag Day" ir patarpininkauti kituose darbuose ir reikaluose.

Ir Labdariai ir labdarių sąjungos bičiuliai prašomi neužmiršti, kad šiame susirinkime turėsime aptarti sąjungos metinio seimo reikalus. Turėsime nuskirti seimui laiką, vietą, programą ir t. t. Žodžiu, šį vakarą gau singai susirinkime į šv. Kryžiaus par. salę, 7:30 val.

Valdyba

MEET IN WORLD SERIES

This looks like a pre-World Series powwow, but actually this picture of Joe McCarthy, the Yanks, manager (left), and Billy Southworth manager of the Cards, was made prior to, an exhibition game between the clubs in Florida last spring.

CHICAGOJE

Prie Aušros Vartų
parapijos pikniko
rengiamasi ne juokais

West Side. — Išrodo, kad sekmadienis, spalio 4 diena, ištikrųjų gali būti graži diena. Mat, tą dieną iš eilės turėtų įvykti Aušros Vartų parapijos piknikas Vytauto parke. Klebonas pareiškė, kaip bus taip, bet parapijos piknikas tikrai bus, ir, štai, ir rengiamasi prie jo. Komiteto narys Antanas Urbonas, policininkas, kiek teko girdėti, ruošia kokį tai surpizą. Koks tas surpizas bus, — paslaptis. A. Urbonas daug uokumo ir pasišventimo parodė vasariniam parapijos piknikui, be abejonės, kad jisai tą patį padarys ir šiam piknikui. Kiek teko nugiraiti, kad prie šio surpizo priklauso ir bizniera, tavernininkė Stasė Kaupienė, kuri su savo draugėmis praeitą vasarinį pikniką tiek daug pasidarbavo ir parodė nuosirdumo, kad, ištikrųjų, iš čia augusios moteries susilaukti tiek pasiaukojimo, tikrai džiugu. Garbė S. Kaupienėi ir jos pagalbininkėms draugėms, kad tiek gražios ir atviros širdies parodė savo parapijai.

Daug nuosirdumo ir darbo parodė vasariniam piknikui šeimininkės ir jų pagalbininkės, bartenderiai ir visi kiti geraširdžiai, tikimasi, kad neprasčiau bus ir šį sekmadienį, spalio 4 d.

Gerieji parapijiečiai — eiliniai, biznieri, profesionalai ir visi klebono bičiuliai po plačiąją Chicago atjautė ir gausiai suvažiavo, be abejonės taip bus ir šiame pikniko.

Užtat, brangieji ir brangiosios, tebūna spalio 4 diena ne vien tik Aušros Vartų parapijiečių, bet tebūna visų gerųjų Chicago lietuvių diena, kurią gražiai ir linksmi praleisime Vytauto parke. K.

Su chicagietėmis

(Atkelta iš 2 pusl.)

Leščinskienė, S. Jurgaitė ir J. Pukelienė su savo dukrele Margareta (5 metelių amžiaus).

Pietūs buvo "extra good". Seselė M. Gabrielė, maloni ir švetinga vyresnioji, nuosirdžiai patarnavo. Visi gerėjoms jos nepaprastu vaišingumu. Be to, kiekvienas gavome gražią atmintį: aukštinę sagutę — kryželį, o mažytė Margareta — puošnų rožantėlį.

Rugsėjo 23 d. kun. J. V. Skripkus paėmė svečius vakarienei į Zalenapolį, Pa. Po vakarienei išlydėjo šv. Pranciškaus vienuolijos didelę rėmėją S. Jurgaitę, o patys grįžome į Dievo Apvaizdos kaimą vėl gerėtis ir laimingai atsilsėti.

Ir vėl į šv. Kazimiero mokyklą, So. Sids.

Rugsėjo 24 dieną seselė M. Gabrielė su reikalais lan-

dalyvavusi pirmam pasauliniam kare prieš 25 metus ir ilgai stovėjusi priešais Dariaus-Girėno paminklinį namą, 4416 S. Western Ave., ši tanka praeitą savaitę elektros srove piauštoma į gabalus ir kraunama į trokš. Iš kairės į dešinę: Henry Gacionis; A. N. Kasper, buvęs posto komandieris; B. R. Pietkiewicz ir užpakaly nepažįstamas stebėtojas žiūri, kaip darbininkas Ray Meyers elektra piaušto tanką. (Herald-American photo).

kėsi šv. Pranciškaus vienuolijoje ir visus svečius ant rytojaus vėl kvietė į šv. Kazimiero mokyklą (So. Side), o kun. J. V. Skripkus ir kun. A. Tamoliūnas prašė tą dieną pakalbėti High School studentams, kurie rugs. 25 dieną turėjo assembly — savaitinį saskrydį.

Mano vikariavimo laikais (1919-1920) dar nebuvo High School. Pirmiau viršuje buvo didelė svetainė teatram, seimams, baljams ir šokiams. Dabar pakeista į High School su 10 klasių kambarių. Vyresnioji seselė M. Gabrielė, prityrusi pedagogė, mumis aprodė visų klasių kambarius.

Elementarinės mokyklos vaikų yra viršum 300, gi High School turi puikią biblioteką, kurioje randasi viršum 7,000 knygų. Komer-

cijos skyriuje yra 28 naujausios rūšies rašomosios mašinėlės. Biologijos kabinetas turi visus įtaisus ir reikmenis.

Po klasių kambarių apilankymo atsiradome apačioje, kur išstatyta ir įrengta puiki, ruiminga svetainė. Čia susirinkę 120 šv. Kazimiero High School studentų jau laukė mūs svečių. Ir čia tuojau prasidėjo assembly — saskrydžio programa. Programos vedėjas stud. J. Zigmontas, pasveikinęs svečius ir studentus, pakvietė susibūrusius studentus sudainuoti dvi dainas: "Christ the King" ir "Ramparts we watched". Po to gana ilgokai

kalbėjo kun. A. Tamoliūnas. Po jo kalbos III-čiojo skyriaus "Juniors" šauniai sudainavo "Keliaujam su daina". Po ko išpuodingai kalbėjo kun. J. V. Skripkus, o paskui vyresnioji seselė M. Gabrielė. Baigiant, sudainuota "Pep Song", ir visiems sustojus "Star Spangled Banner".

Visa programa buvusi be galo išpuilinga ir patriotinga. Tai didelė garbė kun. kleb. Magnui Kazėnui, kurio vadovybėje viskas taip puikiai suderinta, parengta ir įkurta tokia prašmatni, kultūrinė įstaiga pačių lietuvių naudai ir lietuviybės

NEW VICTORY
HOSPITAL

Po nauja vadovyste.
Naujai išdekoruota ir įrengta.

24 val. patarnavimas

VICTORY HOSPITAL

828 W. 35th PLACE
Phone: YARDS 2330

Pilnai įrengtas Medicinos Departmentas gydymui visokių ligų — smarkių ir ligalinių.

Pilnai įrengtas Chirurgijos Departmentas, kur svarbiai ir mažesnes operacijas atlieka atsakomybę Chirurgai-Daktarai.

Pilnai įrengta Physiotherapy Departmentas priklaikant Diathermy, Ultra Violet Ray, Sinusoidal ir kitus modernius metodus gydymo.

Pilnai įrengtas X-Ray Departmentas daktarams ir pacientams.

Nė vienas vertas ligoninė nebūna atstatyta, dėl stoks pinigų, geriausias gydymas ir priežiūra, kas link mokslų, susitarime, kad būtų jums ko patogiančia.

KALBAM LIETUVISKAI

Dalyvavusi pirmam pasauliniam kare prieš 25 metus ir ilgai stovėjusi priešais Dariaus-Girėno paminklinį namą, 4416 S. Western Ave., ši tanka praeitą savaitę elektros srove piauštoma į gabalus ir kraunama į trokš. Iš kairės į dešinę: Henry Gacionis; A. N. Kasper, buvęs posto komandieris; B. R. Pietkiewicz ir užpakaly nepažįstamas stebėtojas žiūri, kaip darbininkas Ray Meyers elektra piaušto tanką. (Herald-American photo).

išlaikymui čia, Amerikoje, mūsų išeivijoje.
(Bus daugiau)

Teisybė nepakenčia tingi nių prabangos ir neišmanėlių pasipūtimo.

Prašo trijų
bilijonų dolerių

Navy prašo tris bilijonus dolerių dėl naujų 14,000 laivyno lėktuvų pastatymo.

Labai Svarbus Visuomenei
PRANEŠIMAS

Nuo October pirmos anglių kainos tikrai bus pakeltos.

Pristatymas iš mainų kas-kart darosi sunkesnis.

Tikrai laimėsite pirkdami tuojau.

Petroleum Carbon kuras yra paimtas dėl Defense dirbtuvių, bet The Vilija Anglių Co. dar jų turi.

Si firma turėdama 30 metų anglių biznyje patyrimą, pilnai gali patenkinti kiekvieną.

Pasirinkimui kuro geros rūšies kreipkitės pas —

THE VILIA COAL CO.

3700 So. Spaulding Avenue

Phone: LAFAYETTE 2584

Savininkai — J. S. VITKUS ir J. J. PETRULIS

NEZIORINT KUR BONA — NAMUOSE — SVEČIUOSE —
AR VAIKINIAMS LAUKUOSE — VISA CHICAGO IR
APYLINKES LIETUVIJA KASDIEN SU ATYDA KLAUSOSIMARGUTIS
RADIO LAIKRAŠČIO PROGRAMŲ

Vienintelis ir Smagiausias
Vakarinis Lietuvių Programas
Amerikoje!

— VIENUOLIKTI METAI! —
SEKMADIENIAIS 1 val. p. p.
KITOMIS Dienomis 9:30 v. vak.
PENKTADIENIAIS 7 v. v.

WHFC-1450 kil.

6755 So. Western Avenue
Phone: GEOVILL 2242

SKELBKITĖS "DRAUGE"

Plunksnų Kaldras
PADAROME IS JUSU
PATALŲ —

Kai perkate materiola iš mūsų
krautuvės — už tikrai \$1.50

LANGAMS APDENGALAI —
Drapes — pritaikomi VELTUL

Didelis Pasirinkimas
Ferankų, Draperių, Viršutinių
Apdengalų Materiolo.

BECK'S DEPT.
STORE, Inc.
3221-25 S. HALSTED ST.
Phone: YARDS 4778

Visas darbas ir prekės yra
pilnai garantuota.

DIDELIS ISPAIDAVIMAS Mūsų
MILŽINIŠKO STAKO MUZIKAL-
INIŲ INSTRUMENTŲ.
PASINAUDOKIT PROGA DABAR
KOL DAR NEPAJARDUOTI
TUBOS, CLARINETAI, TRUM-
PONAI, SAXAPHONAI, FLU-
TES su "cases" — \$15.00, \$17.50,
\$45.00 ir \$75.00. Visi garantuoti
ilgavam grojimui.
KONCERTUI GUITARAI, SPA-
NISKI MANDOLINAI, BANJOS,
SMUKOS, TENOR BANJOS —
\$6.50, \$8.50, \$12.50 iki \$15.00.
STRIUNINIAI BASAI — \$40.00,
\$125.00 ir \$150.00. BASO UZ-
DENGALAS — \$12.00. SMICE-
LAI SMUKOMS, STRIUNINI-
NIAMS BASAMS, VIOLAI ir
CELLO — \$1.50, \$3.00, \$5.00,
\$10.00 ir \$15.00. Striunos dėl vi-
sų viršminėtų instrumentų. BASS
DRUMS, SNARE DRUMS — \$3.50,
\$5.50, \$8.50, \$10.00. PEDALS,
HI BOYS, CYMBOLS, DRUM
HEADS patalcomi jums paau-
kiant MOUTH PIECE visiems
bras ir "reed" instrumentams
pritaikomi jų lūpoms.
EKSPERTYVAS VICTOR IR
PHONOGRAPHE patatymas.
Atstatymas visų dalių Clarno-
tams, Triuboms, Saxaphonams,
Smukoms ir Guitarams.
GOLDSTEIN'S MUSIC SHOP
914 Maxwell St., Chicago.

Gražiausias Pasirinkimas Jaunavedėms

SUKNELIŲ PRIEINAMOMIS
KAINOMIS

PILNAS PASIRINKIMAS
SUKNELIŲ — SERMEGŲ —
SIUTŲ IR KAILIŲ

Jaunavedėms Šyrai ir Suknelės
Mūsų Specialybė

Labai geros rūšies moterų kailiniai, kailiukais papuoštai arba
cloth kotelai pasidūda nužemintomis kainomis.

ATEIKITE IR PATYS PAMATYKITE SIANDIEN!

PEOPLES CLOAK and BRIDAL SHOP

1711 W. 47th St. Yards 2588

Mrs. K. P. Dziubak ir Duktė, Sav.

\$100,000 STOCK LIQUIDATION PARDAVIMAS

SIUTAI su dvejomis kelnėmis, 100% vilniniai, \$55.00 \$22.00
vertės "close out" kaina
Pirkitė dabar ir sutaupykite pinigų.

VYRŲ ŽIEMINIAI O'COATS,
\$29.50 vertės, parduoda dabar už \$14.50

MOTERŲ IR MERGŲ AUDEKLINIAI SPORT COATS,
Puikiai pasiūti. Tikra vertė nuo \$15.00
iki \$35.00. Parduoda dabar nuo \$9.75 iki \$16.75

FUR COATS, \$75.00 vertės,
Parduoda po tikrai \$29.00

VAIKŲ DRABUŽIAI, Vaikams 4 šmūtų \$6.95 ir \$8.95
vilniniai siūtai, \$15 vert. anžemit, kaina

MERGAICIŲ KOTAI ir DRESĖS NEPAFRASTAI NUŽEMIN-
TOMIS KAINOMIS. Dresės vertos \$3.95, parduo-
da po tikrai \$1.98
\$15.00 vertės KOTAI
parduoda po tikrai \$8.75

GABEL'S CLOTHING STORE

733 Maxwell St.

ATDARA KAS VAKARAS IR VISĄ DIENĄ SEKMADIENIAIS

WHOLESALE
FURNITURE
BROKER

Dining Room Sets — Parlor
Sets — Bedroom Sets — Rugs —
Radios — Refrigerators —
Washers — Mangles — and
Stoves.

Nationally advertised items.

ALEX ALESAUSKAS and SONS

FACTORY REPRESENTATIVE

6343 South Western Avenue, Chicago
Telefonas — REPUBLIC 6051

CRANE COAL CO.

WEST VIRGINIA GENUINE
POCAHONTAS

Kol dabartinis stakas dar neišparduo-
tas, ir neturėdami vilties gauti daugiau
tuojau, mes siūlome, tiesiog iš geležin-
kelio karo jums:

GENUINE POCAHONTAS,
Mine run — labai lumpsuotai, tonas už tikrai \$8.65

GENUINE POCAHONTAS,
Pečiams dydžio — Tikras Bargenas..... \$8.95

BLACK BAND LUMP anglys, labai geri \$10.50
kepiniai pečiuose ir namų šildytuvams..

5332 SO. LONG AVE TEL. PORTSMOUTH 9022

Lietuviai kariai kovoje už U. S. laisvę ir pavergtųjų išlaisvinimą

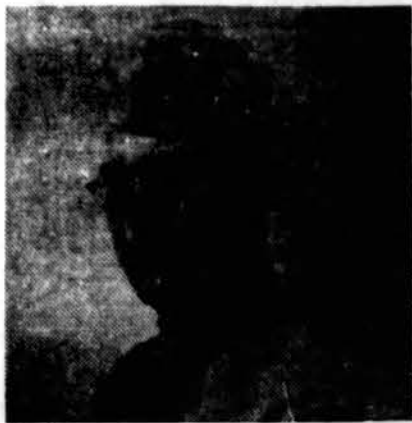

Cpl. Kazimieras P. Šerpetis

Cpl. Kazimieras Šerpetis gimė 1917 m., rugsėjo 16 dieną, Chicagoje, Ill., jis baigė šv. Mykolo pradžios mokyklą ir Tuley high school; jis yra mašinistas; pasižymėjo baissole.

Cpl. K. Šerpetis prieš išvykdamas į Dėdės Samo kariuomenę gyveno šiuo adresu: 1710 N. Honore, str. Da bartinis adresas yra: Btry. B., 210 F. A., Bn. Fort Le-wis, Wash. A.P.O. 33.

K. Šerpetis priklausė prie šv. Vardo ir šv. Juozapo draugijų. Jo tėvai — Kazi-mieras ir Elenora Šerpetis.

St. Sgt. Paul Allen

Povilas Aleliūnas gimė Chicagoje, Ill., 1913 m., spa-lių 18 dieną; jo tėvai — Le-onas ir Morta Aleliūnas.

Povilas Aleliūnas yra bai-gęs šv. Jurgio lietuvių pa-rapijos pradžios mokyklą, De LaSalle vidurinę mokyk-lą ir Northwestern kolegiją, jis dirbo raštinėje prie skel-bimų.

St. Sgt. P. Aleliūnas da-bar yra kariuomenėje ir jo adresas yra šis: Hg. Co. 82 d. Arm. Rcn. Bn. A. S. N. 3630 23 22 d po 252, Dil-worth, North Carolina; prieš išvykdamas į armiją, jis gyveno šiuo adresu: 3334 South Lowe ave.

Norima gauti 10,000 savanorių pakraščių sargybai

I Chicago's gyventojų bu-vo kreiptasi, kad jie stotų į pakraščių sargybą be už-mokesnio. Nuo pereinamo antra-dienio į pakraščių sargybą jau įstojo daugiau kaip 650 savanorių. Norima gauti pa-kraščių sargybai 10,000 sa-vanorių.

Ugnis ir žmonių budrumas

Chicagoje nuo spalio 4-10 d. įvyks priešgaisrinė savai-tė, kurioje žmonės turės pro-gos arčiau susipažinti su ugniagesių organizacija ir taip pat labiau įsigilinti į tuos nuostolius, kuriuos at-neša gaisrai.

Gaisrai padaro didelius nuostolius, todėl žmonės ra-ginami būti budresniais, kad ugnis nenaikintų jų ir visuo-meninio turto.

Areštuojama už greitą važiavimą

Chicago's policija smar-kiai čiumpa už pakarpos vi-sus tuos, kurie greičiau va-žiuoja, negu po 35 mailės į valandą, pavyzdžiui užva-ka buvo areštuoti 122 auto-mobilistai už greitą važiavi-mą.

Mokiniai seno metalo vajuje

Chicagoje pradėjo smar-kesnę kampaniją seno me-talo rinkime.

Šią savaitę apie 400,000 Chicago's 336 viešų pradžios ir 40 aukštesnių mokyklų mokiniai pasiryžo surinkti 100,000 svarų seno metalo.

Prašo nevēluoti

Pulk. Paul G. Armstrong, Illinois Director of Selective Service, prašo, kad darbdav-iai ir direktoriai išpildytų Selective service for-mą 42-A (Request for de-ferment of a key man) apie darbininkus ir pasiys-tų boardams, kad galima būtų žinoti apie vyrus, ku-rie šauktini į kariuomenę, o kurie paliktini. Pulk. Paul Armstrong prašo nevēluoti tų formų išpildyme ir ko-greičiausiai tas blankas iš-pildyti.

Japonai paskandina žvalgybinį laivą

Jūreivis Robert James Canavan apie savo šurpius

Kaip chicagietis išsigelbėjo nuo japonų kulkos

Jūrose chicagietis gulėjo kaip negyvas; japonai praplaukė nuo jo už ko-kią 50 pėdų. Kitus įgulos narius su-šaudė. Aštuonioliką valandų plaukė kol pasiekė krantą.

Jūreivis Robert James Canavan, 20 m., pirmiau gy-venęs Chicagoje ir dirbęs drugstoryje — aptiekoje, aš-tuonioliką valandų plaukė Pietų Pacifike, kai japonų kruseris subombardavo jų žvalgybinį laivą. Penki ame-rikiečių žvalgybinio laivo įgulos nariai žuvo jūrose nuo japonų kulkų, o tik Ro-bertui J. Canavan'ui pasiekė išsigelbėti. Robertas J. Canavan už kokių 50 pėdų buvo nuo ja-ponų laivo, bet jis nudavė negyvu ir japonai pro jį praplaukė ir nešovė, o kitus įgulos narius jūrose sušau-dė.

pergyvenimus jūrose toliau pasakoja: — Kada iššokau iš žvalgybinio laivello, tai japonai ne užilgo priplaukė prie mūsų laivo, pasiėmė iš jo ginklus ir nuskandino. Nuo manęs japonų laivas buvo už kokių penkisdešimt pėdų, aš bijo-jau, kad jų laivas mane ne-persikroty, aš nudaviau ne-gyvu, bet mačiau japonų ve-l-dus, girdėjau laivo švilpimą ir mačiau japonų laivo įgu-los vyrus, baltai apsirengu-sius. Girdėjos laivo virtuvė-je žvangėjimai, matyti, ja-ponai ruošs valgyti. Aš gu-lėjau jūros paviršiuje kaip negyvas, nekvepavau ir ja-ponai praplaukė pro mane ir nešovė.

Priešas atidaro ugnį

Robert J. Canavan apie šį įvykį Solomon salose taip pasakoja:

— Amerikos žvalgybinis laivas išplaukė iš savo ba-zės rugpjūčio 18 dieną vaka-re. Mūsų žvalgybinis laivas išplaukė prie Guadalcanal krantų apsižiūrėti ar nėra kur nors priešų submarinų. Mes pamatėm laivą. Į jį ne-kreipėm dėmesio, nes ma-nėm, kad tai yra mūsų lai-vas. Bet po kokių penkių minučių laivas pakeitė kur-są ir pradėjo smarkiai va-žiuoti, paleido į mus ugnį, pradėjo šaudyti. Dabar jau buvo aišku, kad tai japonų laivas. Mūsų žvalgybinis laivas pradėjo smarkiai va-žiuoti. Norėjom nuo priešų pasprukti, bet japonai smar-kiai į mus šaudė. Mūsų lai-vo įgula sugulė ant grindų, priešų kulkos mus nesužeidė. Vienas po kito mūsų žvalgybinio laivo įgulos na-riai pradėjo šokti į vandenį. Nebuvo kam vairuoti laivo. Tada čiumpu už vairo ir bandau irtis į krantą. Bet priešas vis šaudė. Matau, kad nebegalėsiu išsigelbėti, todėl ir aš šokau į vandenį.

Plaukė 18 valandų

Robert J. Canavan plaukė 18 valandų jūromis ir galų gale pasiekė Floridos salą. Ten rado apleistus kaimus, žmonių nematyti. Pagaliau rado kaimą, kur žmonės gy-veno. Salos gyventojai nus-tebo pamatę nepažįstamą vyrą, kuris buvo tik kelnai-tėmis apsirengęs ir jo oda buvo nudažyta kariškomis spalvomis. Čionykščiai gy-ventojai jį pavalgydino ir parodė didelį prieteliškumą. Robert J. Canavan pailsė-jęs dar plaukė 400 jardu tarp Floridos ir Tulagos sa-lų ir pagaliau jis buvo pa-imtas amerikiečių marinų ir nugabentas į ligoninę.

Jūreivis Robert James Canavan apie savo šurpius

× Kun. K. Malakauskas, atvykęs iš Kalifornijos, kaip jau buvo rašyta, ir apsis-to-jęs Marquette Park, užėjus šaltoms dienoms, persiśaldė ir turėjo atsigulti šv. Kry-žiaus ligoninėje.

× ARD centro piknikas, praeitą sekmadienį, Vytau-to parke, nežiūrint šalto o-ro, įvyko ir suvažiavusių žmonių dosnumu, padaryta pelno. Virtuvės paviljonas vi-są laiką buvo pilnas.

× Mathew Kass, biznierių Kass-Kazakauskų, turinčių jewelry krautuvę adresu 4216 Archer Ave., sūnus, šio-mis dienomis baigė akių gy-dytojo mokslą. Ofiso kol kas nemano atidaryti, nes tikisi būti pašauktas į kariuome-nę. Duktė lanko Kelly High School.

× šv. Kryžiaus parapijos paskutinis šmet piknikas, turėjęs įvykti praeitą sek-madienį Sunset parke, dėl šalto oro, buvo atšauktas. Esant gražiai dienai, daugelis tačiau pasivažinėdami bu-vo nuvykę į parką pasiva-i-sinti.

WHOLESALE

N. KANTER, sav.
MUTUAL LIQUOR CO.
4707 So. Halsted St.
Telefonas: BOULEVARD 0014

PAMOKOS

Anglų Kalbos
Lietuvių Kalbos
Knnygdvestės
Stenografijos
Mašinėlės Rašymo
Aritmetikos
Pilietybės

MOKSLO LAIKAS:
Nuo 9 ryto iki 3 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.

Amerikos Lietuvių Mokykla

816 W. 33rd Place, Chicago, Ill.

× Juozas ir Ursulė Gri-šiai-Griš minės retą jubi-liejų, būtent 50 metų vedy-binio gyvenimo. Aukštinis šliūbas-palaiminimas jubilia-tų bus trečiadienį, spalio 21 dieną, šv. Jurgio bažnyčio-je. Jubiliatų sūnus, adv. Jo-seph Grish, kurio jau vaikai lanko aukštesnes mokyklas yra žinomas veikėjas ne tik politikoj, bet ir Chicago lie-tuvių visuomenėje.

× Chicago Vyčiai subruz-do veikti. Lapkričio 8 d., Ci-ceroje, bus apskrities seime-lis. Komisija ruošia įdomią programą, kuri bus patiekta apskrities sekančiam susi-rinkimui spalio 13 d., šv. Kryžiaus parapijos salėje.

× Brigyta Čižauskienė, žmona žinomo Chicago lie-tuvių veikėjo P. Čižausko, Amerikos Raudonojo Kry-žiaus, apdovanota aukso sa-gute. Ji tris syk aukojo po pantę kraujo reikalingo Dė-dės Samo kariams, sužeis-tiems fronte. Čižauskai gy-vena Gage park apylinkėje, 5753 Artesian Ave.

× A. a. Ciprionas Zatur-skis, miręs rugsėjo 26 d., bu-vo vienas turtingiausių Town of Lake lietuvių. Velionis na-mų turėjo veik ištisą bloką.

ATYDA!!

Budriko Rakandų, Radio, Jewelrų Krautuvė dvejose lubos ir didelis beismontas pripildytas gausiai Rakandų, Pečių, Lovų, Matrasų, Karpetų užpirtų kada kainos buvo žemos. Ši ru-denį parduodama sutau-pant 40 nuolaidos už cash ir ant išmokėjimo 12 mė-nesių.

JOS. F. BUDRIK, INCORPORATED

3241 S. Halsted St.
Tel. CALumet 4591

Budriko žymus Radio progra-mas iš WCFL 1000 K. Sekma-dienio vakare, 9 val. drama, dainos, orkestra.

Triangle Range Oil

Kristaliniai balta range alyva dėl mēlynos liepsnos burnerių švariai dega!

Mes turime savo stake vi-sokios rūšies alyvos dėl bur-nerių, namų vartojimui ar industrijai. Mūsų didelis sta-kas ir moderniškai material mūsų trokuose užtikrina ge-riausią patarnavimą.

TRIANGLE OIL COMPANY
2430 West 26th Street
Chicago, Ill., Tel. CAN. 2020

Dėl padangų ir jų tūbų krautuvėninkai turi užpildyti blanką R-17 iki spalio 15

Mr. Mulcahy, OPA direc-tor of the Chicago Metropo-litan area, praneša, kad dėl automobilių tairių, ir jų tū-bų racionavimo ketvertis baigiasi rugsėjo 30 dieną ir prašo visus tų dalykų par-davėjus išpildyti blankas formos R-17 ir nusiųsti į ra-cionavimo boardus.

Taip pat turi pranešimus padaryti ir tie automobilių padangų, jų tūbų ar automo-bilių motorų pardavėjai, ku-rie nustojo pardavinėti tuos dalykus prieš birželio 1 die-ną, šių metų.

Blankas formos R-17 turi išpildyti šie: 1) kas turi

pardavimui naujų padangų, ar jų tūbų; pataisytas pa-dangas ar tūbas; 2) Kas lai-ko ir turi pardavimui auto-mobilių motorus; 3) Įstai-gos, kurios duoda paskolas automobilius pirkti.

Nereikia asmenims pra-nešti, ant kurių automobi-lių yra padangos uždėtos.

Pranešimus turi padaryti: gasolinų stotys, automobi-lių pardavėjai, retežui krau-tuvės, padangų krautuvės, vartotų automobilių parda-vėjai, automobilių krautu-vių pardavėjai, pataisytų dangų krautuvės ir motor-ciklų padangų pardavėjai.

Automobilio susidaužyme sučiuptas žmogžudys

Jau esame rašę, kad rug-sėjo 19 dieną buvo nužudy-tas groserninkas Thomas Papayanis, 47 metų am-žiaus, 2300 E. 71 str.

Vakar buvo sučiuptas Paul Williams, 23 m., ku-ris prisipažino, kad jis nu-žudė groserninką Thomą Papayanį.

Prie Armitage ir Ogden ave., stovėjo taxi ir jame sudėjo Joe Pakorn, 37 me-tų. Prie Pokorn taxi priėjo Paul Williams ir liepė jam už-leisti vietą tardamas: "jau vieną žmogų nužudė, ne-duok progos kitą nužudyti". Williams grasindamas brau-ningu nustūmė Pokorn į ša-lį ir jis atsisėdo prie taxi vairo ir važiavo. Pokorn staiga pačiupo už vairo, pa-sukė į šoną ir automobilis atsimušė į stulpą, jis to no-

rėjo ir tuoju Williamą pa-ėmė už rankų ir laikė kol atvyko policija. Atvykusi policija tuoju areštavo Paul Williams, kuris prisipa-žino, kad nužudęs groser-ninką. Taip ir tapo su-čiuptas vienas žmogžudys per Pokorn apsukrumą.

Iš Chicago's praeities

1892 m. spalio 1 d. atida-rytas Chicago's universite-tas. Pirmais metais į uni-versitetą įstojo 500 studen-tų.

1890 m. spalio 2 d. pirmas elektrinis gatvėkaris pradė-jo vaikščioti. Šis elektrinis gatvėkaris važinėjo nuo Sto-ny Island ave., ir 95 gatvės į South Chicago.

Mirė Antanas Jocius

Roselande mirė Antanas Jocius, kurio laidotuvis įvyks šiandien, rugsėjo 30 dieną.

SPARTA, Wisc. — Robert T. Bailey, 20 m. amž. dezer-tyras, kurs arti čia nužudė dvi moteris, nuteistas iki gy-vos galvos kalėti.

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ!

STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI

ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!
PANAUDOKITE PROGĄ DABARTINEMS ŽEMOMS NUOSIMCIO RATOMS.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!
TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globojami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokame 3½%. Jūsų pinigai greitai išmoka-mi ant pareikalavimo.

SENIAUSIA IR ŽYMAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA
— 46 Metal Sekmingo Patarnavimo! —

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y. 3236 SO. HALSTED ST.